Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003229

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волкова Валерія Миколаївна
2. Valeriia Volkova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8270-042X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 11-09-2025

Спеціальність за освітою: Економічна кібернетика

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10697

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.56.71, 06.73.07

Тема дисертації:

1. Ризик-орієнтований підхід в антилегалізаційному регулюванні майнінгової діяльності
2. Risk-Oriented Approach to Anti-Money Laundering Regulation of Mining Activities

Реферат:

1. Дисертаційну роботу виконано в рамках науково-дослідних тем ДННУ «Академія фінансового управління»: «Розробка науково-методичних підходів до оцінки і управління ризиком використання в Україні віртуальних активів в схемах легалізації злочинних доходів та розмиванні бази оподаткування» (номер державної реєстрації 0121U110027); «Впровадження ризик-орієнтованого підходу на базі застосування AML в діяльність державних банків щодо використання віртуальних активів та цифрових валют центральних банків в періоди дії воєнного стану та відновлення економіки України» (номер державної реєстрації 0123U101613). В межах цих тем окреслено шляхи вдосконалення діяльності ринку віртуальних активів в Україні, зокрема, щодо регулювання майнінгу криптовалют. Визначено напрями імплементації міжнародного досвіду, насамперед світових законодавчих норм регулювання обігу віртуальних активів та їхнього видобутку з метою запобігання їхнього використанню у тіньових операціях та розмивання бази оподаткування. У дисертації уточнено

теоретико-методичні засади моніторингу операцій, пов'язаних із майнінгом криптовалют, встановлені ризики провадження майнінгової діяльності і обґрунтовано механізми їхньої мінімізації, визначено економічну ефективність майнінгу криптовалют та розроблені практичні рекомендації з підвищення прозорості та ефективності майнінгової діяльності. У процесі роботи надано рекомендації зі зниження ризиків у сфері майнінгу шляхом дотримання нормативно-правових вимог, зокрема, реєстрації діяльності відповідно до чинного законодавства, врахування податкових зобов'язань щодо доходів, отриманих від майнінгу, а також забезпечення прозорості їхньої фінансової звітності. Крім того, запропоновано заходи для посилення фінансового моніторингу, що включають ведення чіткого обліку доходів і витрат, пов'язаних із майнінговою діяльністю, а також проведення аудиту криптовалютних трансакцій з метою виявлення потенційно незаконних операцій. Розроблено методичні підходи до оцінки ризиків використання майнінгу віртуальних активів у злочинних схемах із застосуванням методу експертних оцінок. Зокрема, визначено значущість критеріїв, що формують рівень ризику, та на їхній основі розраховано інтегральний показник ризику використання майнінгової діяльності для легалізації доходів і відстеження руху нелегальних коштів. Важливим аспектом дослідження є розкриття сутності економічної ефективності майнінгу криптовалют та визначення основних напрямів його розвитку. На прикладі п'яти країн проаналізовано практичні підходи до організації майнінгової діяльності та оцінки її ефективності. У дослідженні надано рекомендації щодо мінімізації ризиків використання майнінгової діяльності в операціях з відмивання коштів. Зокрема, запропоновано методологію оцінки ризиків, пов'язаних із шахрайством і нелегальним використанням майнінгового обладнання; обґрунтовано доцільність застосування інструментів штучного інтелекту для моніторингу та аналізу криптовалютних трансакцій; а також запропоновано інтегрувати блокчейн-технології з існуючими системами фінансового моніторингу з метою своєчасного виявлення підозрілої діяльності.

2. The dissertation was carried out within the framework of the research projects of the SSE "Academy of Financial Management": "Development of scientific and methodological approaches to the assessment and management of the risk of using virtual assets in Ukraine in schemes of money laundering and base erosion" (State registration number: 0121U110027); "Implementation of a risk-oriented approach based on AML application in the activities of state banks regarding the use of virtual assets and central bank digital currencies (CBDCs) during martial law and the economic recovery of Ukraine" (State registration number: 0123U101613). Within the framework of these topics, the study outlines the directions for improving the functioning of the virtual asset market in Ukraine, particularly regarding the regulation of cryptocurrency mining. The implementation of international experience is emphasized, especially global legislative norms governing the circulation and extraction of virtual assets, to prevent their use in shadow operations and erosion of the tax base. The dissertation analyzes the enhancement of theoretical and methodological approaches to monitoring operations related to cryptocurrency mining; identifies the key risks of this activity and substantiates mechanisms for their mitigation; assesses the economic feasibility of mining and formulates practical recommendations to improve its transparency and efficiency. The study offers recommendations for risk reduction in the mining sector through compliance with legal requirements, particularly the registration of activities in accordance with current legislation, consideration of tax liabilities on income derived from mining, and ensuring transparency of financial reporting. Additionally, measures are proposed to strengthen financial monitoring, including maintaining clear accounting of income and expenses related to mining activities, as well as auditing cryptocurrency transactions to detect potentially illicit operations. Methodological and practical approaches are developed to assess the risks of using virtual asset mining in criminal schemes through expert evaluation. Specifically, the significance of risk-forming criteria is defined, and an integral risk indicator for the use of mining in money laundering and the tracking of illicit funds is calculated. An important aspect of the study is the examination of the economic efficiency of cryptocurrency mining and identifying its key development directions. Using the example of five countries, the research analyzes practical approaches to organizing mining activities and evaluating their effectiveness. Based on the research conducted, recommendations are formulated to minimize the risks of using mining activities in money laundering operations. These include a risk assessment methodology associated with fraud and illegal use of mining equipment; justification for the use of artificial intelligence tools for monitoring and analyzing cryptocurrency transactions;

and the integration of blockchain technologies into existing financial monitoring systems for timely detection of suspicious activity.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U110027; 0123U101613

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Дмитренко Т. Л., Волкова В. М. Особливості регулювання операцій із віртуальними активами щодо діяльності у сфері майнінгу. Наукові праці НДФІ. 2021. № 2. С.85-95. DOI: https://doi.org/10.33763/npndfi2021.02.085.
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.М. «Децентралізовані фінанси: їх розвиток у сучасній фінансовій системі та ризики, які вони спричиняють.» Наукові праці НДФІ. 2022. № 1. С. 55-68. DOI: https://doi.org/10.33763/npndfi2022.01.055.
- Любіч О. О., Волкова В. М., Гавриленко С. В., Пархоменко Ю. В. Вплив воєнного стану в Україні на легалізацію та розвиток ринку віртуальних активів. Наукові праці НДФІ. 2022. № 4. С.41–52. DOI: https://doi.org/10.33763/npndfi2022.04.041.
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.М., Гавриленко С.В., Пархоменко Ю.В. Огляд нових пропозицій щодо регулювання ринку криптоактивів в Європі та шляхи імплементації їх в Україні. Наукові праці НДФІ. 2023. №2 (23) DOI: https://doi.org/10.33763/npndfi2023.01.030.
- Дмитренко Т. Л., Пархоменко Ю. В., Волкова В. М., Гавриленко С. В. Географічні кореляції щодо контролю над капіталом, криптоактивами та корупцією. Фінанси України. 2023. № 12. С. 114-128. DOI: https://doi.org/10.33763/finukr2023.12.114.
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.М. Сучасні прогалини у регуляторній політиці щодо майнінгу криптовалют в системі віртуальних активів, наслідки та шляхи подолання їх. Наукові праці НДФІ. 2024. №3 (28). DOI: https://doi.org/10.33763/npndfi2024.03.065.
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.М. Розвиток майнінгу віртуальних активів в національній економічній системі. Матеріали І Міжнародної науково- практичної інтернет-конференції «Вплив пандемії COVID-19 на розвиток сучасного світу: загрози та можливості». Міжнародний електронний науково- практичний журнал «WayScience» (Дніпро, 9-10 вересня 2021р.).
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.М. Ризики від майнінгу криптовалют в економічній системі України. Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції Multidisziplinäre forschung: perspektiven, probleme und muster. Відень, 26 листопада 2021р. Відень: LLC International Centre Corporative Management (Republic of Austria) та NGO European Scientific Platform (Ukraine). 2021. С. 75 – 78.
- Волкова В. М., Гавриленко С. В. Аналіз діяльності майнінгу криптовалют: правове поле діяльності та відповідні ризики. Матеріали VII Всеукр. науково-практичної конференції “Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку”. ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана» (Київ, 30 травня 2022 р.).
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.М. «Децентралізовані фінанси: їх розвиток у сучасній фінансовій системі та ризики, які вони спричиняють». Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права в XXI столітті» (Полтава, 15 квітня 2022 р.).
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.М. «Децентралізовані фінанси: їхній розвиток у сучасній фінансовій системі та ризики, які вони спричиняють». Матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції An

Integrated Approach to Science Modernization: Methods, Models and Multidisciplinarity (Вінниця, 29 квітня 2022 р.).

- Волкова В.М., С Гавриленко С.В., Пархоменко Ю.В. «Огляд нових пропозицій щодо регулювання ринку криптоактивів в Європі та шляхи імплементації їх в Україні». Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Scientific vector of various sphere' development: reality and future trends». (Київ, 14 квітня 2023 р.).
- Волкова В.М. «Еволюція грошей: від бартеру до цифрових валют, та ризики, які супроводжують використання криптовалют». Матеріали І Міжнародної наукової конференції Технології та суспільство: взаємодія, вплив, трансформація (Кременчук, 16 лютого 2024 р.).
- Волкова В.М. «Огляд національної політики щодо регулювання криптовалютних ринків та впровадження рекомендацій міжнародної групи з протидії відмиванню брудних грошей та фінансуванню тероризму (FATF) серед країн». Матеріали V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції Імперативи економічного зростання в контексті реалізації Глобальних цілей сталого розвитку (Київ, 23 квітня 2024 р.).
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.В. Аналіз ризиків безпеки у використанні майнінгу криптовалют в операціях з відмиванням доходів, отриманих злочинним шляхом, та перспективи їх подолання. Матеріали Першого Міжнародного фінансового форуму «Модерні фінанси: глобальні виклики і сучасні тренди» (Тернопіль, 19-23 червня 2024р.).
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.В. Пруденційний нагляд та оподаткування діяльності майнінгу криптовалют в Україні. Матеріали Х Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми управління соціально- економічними системами». Луцький національний технічний університет (Луцьк, 6 грудня 2024 р.).
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.В. Європейська інтеграція майнінгу криптовалют та ринку віртуальних активів в Україні та національний аспект імплементації європейських стандартів щодо протидії відмиванню доходів, отриманих злочинним шляхом. Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Економічна аналітика: сучасні реалії та прогностичні можливості». Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Київ, 24 січня 2025р.).
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.В. Теорія криз Туган-Барановського як підґрунтя розвитку цифрової економіки та регулювання на глобальному рівні. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Наукова спадщина Михайла Туган-Барановського як концептуальне підґрунтя суспільного розвитку». ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» (Київ, 29 січня 2025р.).
- Дмитренко Т.Л., Волкова В.В. Економічна доцільність майнінгу криптовалют у сучасних умовах нестабільності: вплив нелегальної майнінгової діяльності на мікроекономіку та потенційні посилення регуляторного контролю. Матеріали Другого Міжнародного фінансового форуму «Модерні фінанси: глобальні виклики і сучасні тренди» (Тернопіль, 7-11 травня 2025 р.).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дмитренко Тетяна Леонідівна

2. Tetiana Dmytrenko

Кваліфікація: к. е. н., с.д., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2632-2986

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рябокінь Марина Валеріївна
2. Maryna Riabokin

Кваліфікація: к.е.н., доцент, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6724-9498

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний вищий навчальний заклад "Київський інститут бізнесу та технологій"

Код за ЄДРПОУ: 23497925

Місцезнаходження: вулиця Михайла Бойчука, 18А, Київ, 01103, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ходакевич Сергій Іванович
2. Sergii Khodakevych

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8951-2605

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Юлія Михайлівна
2. Yuliia Kovalenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5678-3185

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьмінська Ольга Едуардівна
2. Olga Kuzminska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6625-7528

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Барановський Олександр Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Барановський Олександр Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ухналь Наталія Миколаївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна